

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Przebiegata miesięczna „Głosu Polskiego” ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 4.50, za odnośnienie -- 40 groszy; z przesyłką pocztową w Kraju -- zł. 5.-; zagranicę -- zł. 7.20.

Telefony „Głosu Polskiego” — Redakcja dzienna 19-71; nocna redakcja i drukarnia od godz. 9 wiecz. 7-99; administracja i ekspedycja 1-99.

Cena 25 groszy

Redakcja i Administracja
Łódź, Piotrkowska nr. 106.
Konto czekowe w P. K. O.
Nr. 61.119

Ogłoszenia za wiersz milimetry 1 szpaltowy 60 i strona i w tekście 40 groszy, strona 5 szpalt Nekrologi 30 „ „ „ „ Nadesłane po tekście 30 „ „ „ „ Zwyczajne 10 „ „ „ „ strona 10 szpalt Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 10 zł. 0.000 Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent za firm zagranicznych o 100 procent drożej.

Pokój, pokój i jeszcze raz pokój!

oto naczelne hasło i dążenie polityki polskiej

Wywiad z ministrem spraw zagr. p. Augustem Zaleskim

Polska i Litwa

Brednie o udziale Polski w zamachu kowieńskim

— Z punktu widzenia Polski, jest dla nas rzeczą obojętną, kto rządzi na Litwie. Nasze stosunki z Litwą, pod względem swojej formy, stanowią fakt bez precedensu. Nieznany jest bowiem w historii fakt, ażeby jedna ze stron uważała się za będącą w wojnie z drugą, która ze swej strony uważa, iż znajduje się w stanie pokojowym. To też z naszego punktu widzenia najważniejszą sprawą jest zakończenie tego anormalnego stanu rzeczy i ustanowienie normalnych stosunków sąsiedzkich z Litwą.

— Takie stanowisko utrzymywaliśmy zawsze, bez względu na to, jakie stronnictwo rządzi na Litwie. Jest to wewnętrzna sprawa Litwy. Rzecz polską może mieć tylko stosunek z Litwą jako całością — akcentuje energicznie pan minister.

— Pewnie odłam prasy naszych „serdecznych przyjaciół” rozszerza, panie ministrze, pogłoski o jakimś udziale Polski w przewrocie kowieńskim?

— Jest to najzwyczajniejsza ian tana goryja. Rozszerzenie tego rodzaju pogłosek przez naszych wrogów, ma oczywiście na celu szkodzenie Polsce. — Zdaje mi się jednak, iż w danym wypadku ludzie, którzy uprawiają ten system walki — przeliczyli się. Wątpię bowiem, ażeby ktokolwiek z poważnie my-

ślących polityków mógł wierzyć w podobne brednie. Nie można sobie bowiem wyobrazić, jaki interes mogłaby mieć Polska w tem ażeby na Litwie przyszedli do władzy ludzie, którzy nigdy nie okazywali wobec Polski najmniejszej sympatii.

— Inne znów głosy, panie ministrze, pomawiały nas dobotliwie o chęć wywołania na Litwie rozruchów komunistycznych. Wówczas adaniem tych „genialnych” polityków — Polska miałaby pretekst do wkroczenia.

— Zdajemy sobie dokładnie sprawę z niebezpieczeństwa — odpowiada da minister — jakiby stanowiło dla nas panowanie bolszewizmu po obu stronach Wileńszczyzny. Jestem pewien, że w Polsce nie znalazłby się ani jeden człowiek, który chciałby ryzykować podobny eksperyment. Zresztą nikt bardziej, jak Polska nie pragnie obecnie pokoju i tylko ludzie złej woli mogą nas posadzać o jakiegokolwiek chęci w kierunku przeciwnym.

— Panie ministrze, opinję polską obchodzi nader żywo los naszych braci na Litwie.

— Żywię nadzieję — przerywa pan minister — iż rząd litewski będzie skrupulatnie przestrzegał wszystkich swoich zobowiązań, co do mniejszości narodowych, jakie na nim ciąży.

Nasze stosunki z Niemcami

— W ostatnich dniach — ciągnie pan minister — podpisaliśmy cały szereg umów drobnych, które regulują część spraw do tej pory niezafatwionych między nami a Niemcami. Dążeniem rządu polskiego jest doprowadzić wszystkie te sprawy do porządku, gdyż przewlekanie ich nie leży w interesie obu stron. Niestety najważniejsza sprawa, jaka jest obecnie przedmiotem rokowań, to jest kwestja traktatu handlowego, porusza się zwolna, lecz i tu mam nadzieję, że przy dobrej woli ze strony Niemiec (bo wiem nasza dobra wola pod tym względem nie ulega wątpliwości) będziemy mogli doprowadzić do końca te bardzo skomplikowane rokowania.

Agresywne głosy niemieckiej opinii, panie ministrze, nie przyczynią się do powstania dobrych sąsiedzkich stosunków?

— Niestety w ostatnim czasie głosów takich w Niemczech jest bardzo wiele. Nie ułatwiają one nie tylko stosunków polsko-niemieckich, lecz również nie przyczyniają się do rozwoju ogólnoeuropejskich stosunków pokojowych. Kto w dzisiejszych czasach porusza sprawę granic, ten nie może utrzymywać, iż pracuje nad uspokojeniem umysłów i krzewieniem ducha pokoju — akcentuje p. minister głosem spokojnym i opanowanym. Należy sobie uprzytomnić, że tak zwane rozbrojenie moralne tak konieczne potrzebne dla dobrobytu ludzkości, może być osiągnięte jedynie na zasadzie zaszczepienia w dzisiejsze rządy Europy IDEI SZANOWANIA TRAKTATÓW BEZ NAJMIEJSZYCH ZASTRZEŻEŃ.

A TWIERDZE NIEMIECKIE NA WSCHODZIE?

— Sprawa twierdz niemieckich, jako takich — kontynuuje pan minister — jest obecnie sub iudice w konferencji ambasadorów i dlatego nie chciałbym zabierać głosu co do merytorycznej strony tej sprawy.

— Panie ministrze, niemieckie twierdze na wschodzie... powiem tylko tyle, że nie można uważać wnoszenia twierdz na naszej granicy za dowód pokojowego usposobienia Niemiec. Utrzymywanie, iż twierdze mają charakter wyłącznie defenzywny stoi w sprzeczności z ogólnie znanym faktem, że Polska nie wysuwała nigdy i nie wysuwa żadnych rewindykacji terytorjalnych w stosunku do Niemiec, kiedy przeciwnie Niemcy nieustannie mówią o swoich do nas terytorjalnych pretensjach. Czy zdaniem pana ministra zmiana dotychczasowej miedzyalianckiej kontroli nad rozbrojeniem Niemiec na kontrolę Ligi Narodów odpowiada swemu celowi?

Uważam, że POLSKA JAKO TAKI NA WYMIANIE SYSTEMU KONTROLI W ROZBROJENIACH NIEMIECKICH NIC NIE TRACI.

Samo powstanie twierdz, o których powyżej mówiłem, jest dostatecznym dowodem, iż w ostatnich czasach kontrola rozbrojeń nie była zbyt efektywna, przyczem w miedzyalianckiej komisji Polska udziału nie brała. Będzie rzeczą Rady Ligi Narodów, ożywionej idealami pokoju, dowieść, że potrafi ona przeprowadzić aktywnie powierzona sobie kontrolę rozbrojeń. Jeżeli się ten eksperyment powiedzie — wtedy dopiero liga narodów będzie mogła rozpocząć efektywną pracę nad rozbrojeniem ogólnym.

Na powyższym pan minister zakończył swoje wywody.

Dnia 4 stycznia r. b. min. Zaleski stanie przed komisją sejmową, aby w dłuższym ekspozje przedstawić stan naszej polityki zagranicznej i sytuację Polski na terenie międzynarodowym. Będzie to jednocześnie resume postępów, jakie uczyniliśmy w ciągu roku 1926, szczególnie po ostatniej sesji ligi narodów, gdy zasiedliśmy przy stole obrad jako pełnoprawny członek areopagu genewskiego.

Tymczasem już obecnie, na progu Nowego Roku 1927-go, sternik polskiej polityki zagranicznej wyraził swój pogląd w wywiadzie dziennikarskim i przedstawił perspektywę za najbliższą przyszłość.

Z okazji Nowego Roku wszystkim naszym czytelnikom, przyjaciółom i współpracownikom przesyłamy serdeczne życzenia Wydawnictwo dziennika „Głos Polski”

Nowa ustawa prasowa
Konferencja marszałka Rataja z min. Meysztowiczem

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

W dniu wczorajszym w sprawie przyszłej ustawy prasowej konferował z marszałkiem Ratajem w sejmie min. sprawiedliwości p. Meysztowicz. Po konferencji tej marsz. Rataj wyjechał na parodniowy urlop; wróci dopiero dnia 3 s. m.

80 milionów na inwestycje
budzi wątpliwość w budżecie wojskowym

Nasz warszawski korespondent telefonuje:

Dnia 3 b. m. komisja budżetowa przystępuje do trzeciego czytania budżetu na rok przyszły. Jedyną kwestją, która budzi wątpliwość przy tym budżecie, to 80 milionów na inwestycje wojskowe. W sprawie tej pomiędzy narodowymi czynnikami odbył się w ostatnich dniach cały szereg konferencji. Jak słyszeliśmy, rząd będzie bronił kategorycznie tej sumy. Na komisji budżetowej głos zabiorą w tej sprawie wicepremier Bartel i minister skarbu Czechowicz.

NOWY ROK NA ZAMKU

Życzenia dla Prezydenta Rzplitej

Dzień Nowego Roku uroczysty dla wszystkich jest ze szczególnym ceremoniałem obchodzony u Pana Prezydenta na Zamku.

Nasza młoda tradycja ustaliła już porządek i formę powitania Nowego Roku u Głowy Państwa.

O godz. 10.30 po cichej mszy w kaplicy zamkowej, wysłuchanej w otoczeniu rodziny, domu wojskowego i cywilnego, oraz rządu, Pan Prezydent przechodzi do „gabinetu marmurowego”. Marmury tej sali przetrwały tylko w nazwie; wylupal je swego czasu i wywiózł z Polski osławiony Paskiewicz.

W „gabiniecie marmurowym” przyjmie P. Prezydent pierwsze życzenia noworoczne: od marszałków sejmu i senatu.

Po nich zjawi się ze swojemi życzeniami rzad „in corpore”.

Z „gabinetu marmurowego” mijając długi szereg zamkowych pokoi, przejdzie Prezydent ogromny czworobok Zamku.

Zacznie od „sali Rycerskiej”. Tu cały korpus wygalowanych dyplomatów zagranicznych powita go głębokim ukłonem, poczem senior korpusu, nuncjusz papieski wypowie życzenia.

Pan Prezydent odpowiada na nie mową, której tekst podaje mu minister spraw zagranicznych.

W następnej sali, gdzie siał tron ostatniego króla, oczekuje p. Prezydenta delegacja duchowieństwa; stąd przejdzie Prezydent do gabinetu królewskiego, gdzie przyjmie życzenia od sądownictwa, kapituły orderów i wyższych uczelni.

W „garderobie królewskiej” złożą życzenia podsekretarze stanu i

kierownicy urzędów; w przesłicznej sypialni królewskiej sejm i senat.

W dawnej „sali audjencjonalnej”, ozdobionej wspaniałym plafonem, na którym boginie o twarzach dam dworu króla Stasia, apoteozują naukę i sztukę, zbiorą się władze wojskowe i generalicja.

W następnej „sali Canaletta”, zwanej tak od imienia mistrza, który widokami starej Warszawy ozdobił tę salę, składają życzenia urzędnicy ministerjalni.

W ostatniej „sali assemblowej” wreszcie oczekują Prezydenta zrzeszenia społeczne i osoby prywatne.

Przed dostojnym Zamkiem, pamiętającym książąt mazowieckich, zarozi się dzisiaj.

OCZYSZCZAJCIE USTA I GARDŁO, WZMACNIJCIE STRUNY GŁOSOWE,
używając
PASTILLES VALDA,
sprzedawanych wyłącznie w pudełkach z nazwą **VALDA.**
Sprzedawane w aptekach i składach aptecznych.

BILANS ROKU BURZY

Nowy Rok musi pogłębić i rozszerzyć rozpoczęte w maju dzieło

Rok ubiegły objął po swoim poprzedniku, roku 1925 fatalną spuściznę, skutki (dwuletniej blisko rządów nieszczęsnej pamięci Władysława Grabskiego: rozpaczliwy udział gosp. darczy, zabranie się złotego, groźny deficyt budżetowy, rozstrój wewnętrzny, który wywoływał głuche alarmujące pogłoski o zamachu stanu. A w polityce zagranicznej paktu locarneńskiego, nieuchronne, ale niebezpieczne...

KOALICYJNY GABINET SKRZYŃSKIEGO POD HASŁEM RATUNKU PAŃSTWA.

Po upadku rządu Władysława Grabskiego od dnia 20 grudnia 1925 roku rządził koalicyjny gabinet Aleksandra Skrzyńskiego (reprezentujący nar. dem., chrześc., dem., P. P. S., N. P. R. i piastowców). Gabinet ten powstał pod hasłem ratunku państwa, które w roku 1925 padło w najcięższe trudności finansowe i gospodarcze. Niebezpieczny deficyt budżetowy i zjedzenie zapasu złota i dewiz Banku Polskiego doprowadziło do fatalnego spadku złotego tak, iż dolar w dzień Nowego Roku 1926 stał na 8.50.

Minister skarbu, Zdziechowski, zarządził ograniczenia dewizowe, zaczął ściągać energicznie podatki, wprowadził z początkiem stycznia dra Kemmerera z Ameryki jako rzeczoznawcę finansowego, a następnie dwa finansistów amerykańskich z ramienia Bankers-Trustu.

W połowie stycznia ustalono się przekonanie, że jako pierwszy warunek wydobycia się z mstni, musi być zredukowany i ustabilizowany budżet w granicach rzeczywistości sprawności podatkowej i finansowej państwa. Nieodzowną stała się też redukcja urzędniczej reformy administracji. Do wprowadzenia tej reformy powołana została komisja Bobrwińskiego.

W dniu 23 stycznia rada ministrów uchwaliła projekt ustawy budżetowej na rok 1926. Dochody przewidziane zostały w kwocie 1.517 milionów złotych, wydatki w kwocie 1.731 milj., deficyt wynosił przeto przeszło 200 milionów złotych.

W dniu 26 marca minister Zdziechowski wygłosił ekspozycję o sytuacji budżetowej. Oświadczył, że niedobór w roku 1925 wyniósł 314 milionów zł., a deficyt faktyczny w roku 1926 będzie wynosił 300 milionów. Minister celem sanacji budżetu projektował podwyżkę taryf kolejowych, stały podatek majątkowy etc. a najsilniej zastrzegł się przeciw inflacji.

Jak widzimy, finansowe i gospodarcze położenie (bezrobocie) państwa było wręcz groźne.

ROZPAD KOALICJI I USTAPIENIE SKRZYŃSKIEGO.

Pod koniec marca z powodu żądań P. P. S., N. P. R., poczęto głośno przysięgi o polityce stronnictwa. Ciężkie stosunki wewnętrzne (deficyt budżetowy miesięczny wynosił 30 milionów złotych) kazały myśleć o ratunku państwa.

Dnia 20 kwietnia koalicyjny gabinet rozbił się. S. Chłystowicz ministrowie Barlicki i Ziemiński podali się do dymisji. Następnie premier Skrzyński podał się do dymisji z całym gabinetem, ale prezydent Wojciechowski nie przyjął jej — i Skrzyński, spowiadając, że będzie się starał zrekonstruować koalicję, pozostał z gabinetem na stanowisku, ale ostatecznie ustąpił w dniu 5 maja, oświadczywszy, iż „rząd odszedł, ale nie upadł“.

TRZYDNIÓWKA RZĄDU CENTROPRAWU.

W dniu 10 maja prezydent Wojciechowski zamianował szefem rządu p. Wincentego Witosa.

W skład gabinetu Witosa, który był gabinetem stronnictwa pracy i centrum, rozporządzającymi słabą większością w sejmie, weszli: Smólski (sprawy wewn.), gen.

J. Malczewski (wojsko), Zdziechowski (skarb), dr. Piechocki (sprawiedliwość), dr. St. Grabski (oświata), dr. Kiernik (roln.), Osiecki (przem. i handlu), Chądziński (koleje), Radwan (ref. roln.), Morawski (kier. spr. zewn.), Rybczyński (rob. publiczne) Jankowski (praca).

AKCJA WOJSKOWA MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO. PREZYDENT WOJCIECHOWSKI USTĘPUJE.

Ale niedługo, bo tylko dwa, względnie trzy dni rządził gabinet Witosa!

W dniu 12 maja nad ranem marszałek Piłsudski na czele pułków piechoty i jazdy wkroczył do Warszawy. Wywiązała się krwawa walka w ulicach miasta, która w rannych i zabitych wiele set ofiar pociągnęła za sobą. P. P. S. ogłosiła strajk generalny aby poprzeć zamach.

Ostatecznie, po dwu dniach walki, w nocy, 14 maja prezydent Wojciechowski ustąpił i złożył swój urząd w ręce marszałka Rataja, który w dniu 15 maja o godz. 1 w nocy objął urząd. Pierwszym jego czynem było przyjęcie dymisji gabinetu Witosa.

I-szy GABINET DRA BARTLA POD HASŁEM SANACJI MORALNEJ.

Z polecenia marszałka Piłsudskiego, marszałek Rataj (w zastępstwie prezydenta) mianował w dn. 15 maja prof. dra Kazimierza Bartła prezesem rady ministrów. W skład gabinetu weszli pp.: marsz. Piłsudski jako minister spraw wojskowych, dalej gen. Młodziejowski, Czechowicz (skarb), Małkowski, Gliwic dr. Broniewski, dr. Jurkiewicz. Kierownictwo ministerstwa spr. zagranicznych objął August Zaleski. Kierownictwo ministerstwa oświaty, Mikułowski-Pomorski reform rolnych dr. Raczyński.

Rząd dra Bartła dnia 16 maja wydał odezwę do obywateli, w której głosił hasła „naprawy organizacji życia państwowego“, „odrodzenia moralnego“.

„Przyczyny tragicznych wydarzeń ostatnich dni, które wstrząsnęły sumieniami, leżą w rozkładzie moralnym, jaki toczył się w życiu publicznym w Polsce; przeciw temu rozkładowi musi się zwrócić znowu poczucie obywatelskie“. (Odezwę rządu dra Bartła)

WYBÓR NOWEGO PREZYDENTA RZECZYSPOLITEJ.

W dniu 31 maja zebrało się zgromadzenie narodowe w Warszawie celem wyboru prezydenta. Marszałek Piłsudski otrzymał 292 głosów, wojewoda Bniński 193 (a 61 głosów było nieważnych).

Marszałek odmówił jednak przyjęcia wyboru. Zalecił natomiast kandydaturę prof. Ignacego Mościckiego który w dniu 1 czerwca wybrany został prezydentem 281 głosami (przeciw 200).

II-gi GABINET DRA BARTLA.

W dniu 9 czerwca premier Bartł zrekonstruował swój gabinet w ten sposób, że ministrem spraw zagranicznych został August Zaleski, toż samemu objął Czesław Klarner, Kwiatkowski zaś teke handlu w miejsce Gliwic. Dnia 14 czerwca ministrem k. lei został inż. Paweł Romocki. 23 czerwca dr. Stanisław m. reform rolnych, a 8 lipca min. oświaty mianowany został dr. A. Sujkowski.

Dnia 22 czerwca zebrał się sejm. Minister Klarner przedstawił program finansowy rządu i prowizorium budżetowe. Sprostowany budżet całoroczny wynosił miał w wydatkach 1.783 milionów zł., w dochodach 1.528 milj. zł. Deficyt więc wyniesie 260 milionów. Aby pokryć deficyt rząd zamierzał podwyższyć podatki i opłaty o 10 procent, podnieść wymiar podatku ma-

jątkowego etc. Sejm 25 czerwca przyjął prowizorium budżetowe większością głosów

ZMIANA KONSTYTUCJI I PEŁNOMOCNICTWA DLA RZĄDU.

Dnia 22 lipca sejm uchwalił na żądanie premiera 1) ustawę o zmianach konstytucji, 2) ustawę o pełnomocnictwach dla rządu — celem wzmocnienia władzy prezydenta i rządu.

Uchwalone zmiany wniosły do konstytucji następujące nowe prawa: 1) prawo rozwiązywania sejm i senatu przez prezydenta, 2) prawo dekretowania budżetu w oznaczonym terminie, 3) prawo dekretowania ustaw w razie rozwiązania sejm i senatu (ale z wyłączeniem zmian konstytucji oraz kilku innych dziedzin).

Osobna nowa ustawa o pełnomocnictwach uprawniała prezydenta do wydawania ustaw w postaci dekretów z wyłączeniem nakładania podatków, zmiany ordynacji wyborczej etc.

Dekretowane w konstytucji marcowej zmiany wzmocniły władzę prezydenta i rządu.

POPRAWA SYTUACJI GOSPODARCZEJ I FINANSOWEJ.

Pod koniec sierpnia 1926 poczęła się zaznaczać poprawa sytuacji. Giełda ożyła. Z powodu strajku węglowego w Anglii wzmożił się wywóz węgla z Polski.

W dniu 16 września min. Klarner wniósł projekt prowizorium budżetowego na kwartał 4-ty 1926 roku. Wydatki przewidziane zostały w kwocie 485 milionów (o 27 milionów wyższej niż w kwartale 3-im). Min. Klarner (w drodze dekretu prezydenta) podniósł o 10 procent podatek.

III-ci GABINET DRA BARTLA. KONFLIKT Z SEJMEM.

W dniu 24 września sejm, uchwaliwszy prowizorium budżetowe na 4-ty kwartał (w kwocie 485 milj.), wyraził nieufność ministrom oświaty Sujkowskiemu i spraw wewnętrznych, Młodziejowskiemu (176 głosami przeciw 82). Na to cały rząd Bartła zgłosił ustąpienie.

Prezydent Mościcki nie przyjął dymisji i powierzył drowi Bartłowi w dniu 27 września ponownie kierownictwo gabinetu w niezmiennym składzie, a więc z ministrami Sujkowskim i Młodziejowskim! Senat 27 września uchwalił jednak prowizorium z poprawkami (tylko w wysokości 450 milionów), które stworzyły konieczność zwołania się sejm 31 października.

Sejm zebrał się dnia 30 września uchwalił poprawki do senatu, czyli zmniejszył budżet o 34 miliony (większością 206 głosów przeciw 94).

Wówczas dr. Bartł z całym gabinetem podał się do dymisji, która tym razem została przyjęta.

GABINET MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO.

W dniu 1 października marszałek Piłsudski stanął na czele gabinetu, jako premier i min. spraw wojskowych, powołując do rządu jako ministrów dra Bartła (oświata), gen. Składkowski (spr. wewnętrzne), Meysztowicz (sprawiedliwość), Czechowicz (skarb) Niezabytowski (roln.), Kwiatkowski (handel), Romocki (minister komunikacji, które to ministerstwo utworzone zostało rozp. z dn. 28 września i objęło zarząd koleji oraz poczty i telegr.), Moraczewskiego (roboty publ.), Jurkiewicza (praca), Staniewicza (ref. roln.), Zaleskiego (zagr.).

Sesja sejm i senatu została 2 października zamknięta.

W dniu 12 października minister skarbu Czechowicz przedłożył preliminarz budżetowy na rok 1927 do 1928. Wydatki figurują w nim kwotą 1.896 milionów złotych, dochody są o przeszło milion złotych większe: a zatem budżet jest zrównoważony.

Sejm miał zebrać się 31 października, ale nie zebrał się z powodu sporu w sprawie: „stać czy siedzieć“ podczas czytania oświadczenia prezydenta.

Marszałek Piłsudski pod koniec października pojechał w odwiedzinach do Nieświeża, która to wizyta wywołała ożywioną polityczną dyskusję i łączona została z akcją organizowania się żywołów ziemian-skich.

Z początkiem listopada rząd ogłosił dekret prasowy, który spotkał się z powszechnym protestem i został przez sejm i senat odrzucony.

W dniu 13 listopada sejm został (na zamku) uroczystie otwarty przez prezydenta. Minister skarbu Czechowicz przedłożył sejmowi budżet na r. 1927. Wydatki przewidziane są w kwocie złotych 1.898.679.975, doch. 1.899.252.571 złotych.

Dnia 14 listopada sejm uchwalił prowizorium budżetowe na 1-szy kwartał 1927 (w brzmieniu rządowym) w kwocie 489 milionów.

Stabilizacja złotego, zrównoważenie budżetu, ograniczenie importu i dobra konjunktura eksportowa (z powodu strajku angielskiego i niskiego kursu złotego) złożyły się na poprawę sytuacji gospodarczej. Starania o pożyczkę zagraniczną zdają się być na dobrej drodze.

POLITYKA ZAGRANICZNA. WALKA O MIEJSCE DLA POLSKI W RADZIE LIGI.

W dniu 12 lutego zebrała się rada ligi narodów w Genewie celem omówienia sprawy akcesu Niemiec do ligi. Polska żądała jak wiadomo, stałego miejsca w radzie ligi na równi z Niemcami. Żądanie to wywodziło w ciągu lutego, lutego dyskusję w prasie całego świata.

W dniu 25-go lutego premier Skrzyński złożył do ratyfikacji sejmowi traktat arbitrażowy polsko-niemiecki i traktat gwarancyjny polsko-francuski, które stanowią składową część traktatu locarneńskiego. Sejm ratyfikował oba traktaty; jednogłośnie uchwalił rezolucję, żądającą stałego miejsca dla Polski w radzie ligi, z czem minister Skrzyński 3 lutego wyjechał do Genewy.

Żydzi w Rosji sowieckiej Jest ich tam trzy miliony

Agencja telegraficzna SSSR, podaje następujące wiadomości o Żydach w Rosji sowieckiej.

Rosja sowiecka ma 145 milionów mieszkańców. Żydów w Rosji żydowskiej do ludności miejskiej jest 3 miliony. Stounek ludności wynosi 10 procent. Na Ukrainie na Białorusi i w RSFSR 5.000.000, a w innych krajach ZSSR 100.000 żydów.

10 proc. ludności żydowskiej stanowią kapitaliści, 50 proc. robotnicy, chłopcy pracownicy biurowi, rzemieślnicy, drobni handlarze, 40 procent żyje w nędzy. 1 stycznia 1926 r. związki zawodowe liczyły 120.000 żydów-robotników i 180.000 żydów-urzędników i pracowników handlowych.

Liczba żydów robotników wraz z rodzinami wynosi 300.000 osób. Liczba robotników, urzędników i bezrobotn. żydów wynosi 850.000 osób.

Element pracujący żydowski koncentruje się szczególnie na Ukrainie i Białorusi. W tychże okolicach pracują żydzi-rzemieślnicy, których liczba wynosi 900.000.

Liczba żydów-włóczęgów w ZSSR wynosi 150 tysięcy osób. Doświadczenie wykazało, że żydzi-włóczęgi pracują usilnie na roli i w roku lub dwóch latach pracy ich pola uprawne są nie gorsze, niż

Od 8 do 17 marca odbywały się w Genewie posiedzenia rady ligi i ogólnego zgromadzenia. Niemcy sprzeciwiali się usilnie rozszerzeniu składu rady ligi, czyli przyznaniu Polsce miejsca. Ostatecznie po długich rokowaniach, przyszło do kompromisu: Czechosłowacja i Szwecja miały się zrzec swoich mandatów na rzecz Polski i Holandji lub Danji. Jednakowoż delegat Brazylii zgłosił veto przeciw przyznaniu Niemcom stałego mandatu — i rozbił konferencję. Przyjęcie Niemiec odroczone do września, przyczem utrzymano iunctim między mandatem polskim a niemieckim.

Polska wyszła z honorem z walki.

PODPISANIE TRAKTATU GWARANCYJNEGO POLSKO-RUMUNSKIEGO.

W dniu 26 marca podpisany został w Bukareszcie traktat gwarancyjny między Polską a Rumunją (w miejsce umowy sojuszniczej z 3 marca 1921, która wygasła).

Dnia 12-go kwietnia premier Skrzyński wyjechał do Pragi, następnie do Wiednia. W Pradze nastąpiła wymiana ratyfikacyjnych dokumentów traktatów arbitrażowych i likwidacyjnych, a traktat handlowy polsko-czeski wszedł później w życie drogą rozporządzenia prezydenta republiki czeskiej.

POLSKA ZDOBYWA MANDAT 3-letni Z PRAWEM REELEKCJI W RADZIE LIGI NARODÓW.

W dniu 8 września w Genewie na zebraniu ligi narodów Niemcy przyjęte zostały w poczet członków i uzyskały stałe miejsce w radzie, za czem głosował także delegat Polski, min. Zaleski. W dniu 16 września Polska wybrana została do rady ligi na 3 lata z prawem reelekcji na dalsze 3 lata.

W zakresie polityki zagranicznej Polska, stwierdzić należy nie popełniła żadnych rażących błędów w ciągu roku 1926 i akcentując stale swoją pokojowość i chęć współpracy z wielkimi, zachodnimi państwami nad pacyfikacją Europy, osiągnęła to, co — uwzględniwszy wielkie trudności — można było osiągnąć.

chłopskie. Wogóle z liczby żydów, przechodzących do pracy na rolę, dwie trzecie pozostaje na stałe przy pracy włościanskiej.

Liczba obecnych handlarzy z rodzinami wynosi 800.000 osób. Żydowscy drobni handlarze skupieni na mniejszym obszarze miast i miasteczek zachodniej części ZSSR żyją w ciężkich warunkach. Przy badaniu budżetów handlarzy stwierdzono, że większa część tych ludzi ma znacznie mniejsze zarobki, większej burżuazji wynosi 300.000 osób, koncentrujących się szczególnie w większych miastach.

Aldan złotodajne miasto

Do Moskwy nadchodzą ostatnio wiadomości, o wzmózonej produkcji złota w okolicach Aldanu. W związku z tem wzmożił się również bardzo rozwój miasta Aldanu, powstałego na terenach, obfitujących w złoto. Liczba poszukiwaczy złota stale się zwiększa, i według ostatniej statystyki osiągnęła liczbę 17.000 osób; założono filię rosyjskiego Banku Państwa, dalej szpital, szkoły, bibliotekę, czytelnię i 5 klubów. Miasto Aldan posiada już również silną radijofoniczną stację nadawczą.



UNDERWOOD naitrwalszej Konstrukcji
i najnowszego modelu
ODHNER szwedzkie arytymometry
do liczenia.

Amerykańskie urządzenia biurowe
poleca
JÓZEF LEŻON
Przejazd 4. Tel. 2-23.



Ostatnie 2 dni!

„NEDZNICY” VICTORA
HUGO

Dziś i jutro początek o godzinie 2 po południu

Ceny miejsc na pierwsze 2 seanse **Zł. 1**, wszystkie balkonowe **Zł. 2**, wszystkie parterowe **Zł. 2**.

TEATR SWIETLNY



Główna róg Piotrkowskiej.

◆ Dziś i dni następnych!!

◆ Wielki nowo-
◆ roczny pro-
◆ gram niewi-
◆ dziany w Łodzi

◆ Nad
◆ program

Bomba humoru i beztroski arcykomedia w 2 aktach.

◆ **UWAGA:** Na I-szy seans wszystkie miejsca po 50 groszy

◆ Następnym
◆ programem:

KONRAD VEJDT w arcyfilmie **BRACIA SCHELLENBERG**

Dziś i dni następnych!!

MALAJSKA KREW

silny dramat
sensacyjno-
życiowy.



Początek o godz. 2-iej, ostatni seans
o 10-iej wiecz.

Dziś i dni następnych!!!

Najpiękniejszy
męczyzna
świata

w nowym literackim
opracowaniu
w obrazie p. t.:

Rudolf VALENTINO

„Niewolnik Zmysłów” (Krew na piasku)

8 dramatycznych aktów na tle namiętnych „Walk Byków” w Hiszpanji, w rolach gł. Rudolf Valentino
Nad program: 2 aktowa farsa pod tytułem „Bill Bokser zwycięża”.

7464

KLINIKA POŁOŻNICZO-GINEKOLOGICZNA

D-ra med. S. DRUEBINA

6-go Sierpnia 15/17 (Benedykta), telefon 53-10.

po gruntownym remoncie klinika została uruchomiona

Przyjmuje się chore na porody i operacje na I-szą i II-gą

szkole. Godziny przyjęć od 10-12. 6686-3

Gabinety Kosmetyki Lekarskiej

D-ra MARJI LEWINSONOWEJ

Cegielniana 6 m. 3, telefon 43-63.

ChOROBY SKÓRY I WŁOSÓW. Leczenie defektów cery. Specjalne masaż

tworzy i ciała. Masaż odżywczy. Usuwanie włosów elektrolyz.

Elektryzacja. Elektroterapia. Solux.

Godziny przyjęć od 10-7. Dla panów od 2-3. 6941-4

Kasyno
Sopoty

Otwarte cały rok
**Roulette-
Baccara**

INFORMACJE:

Warszawa Tel. 157-31

RÓWNIEŻ KASYNO SOPOTY.

English for all!!!

BYŁY INSTRUKTOR

Szkoty Berlitz w Londynie

udziela lekcji angielskiego w małych

grupach (nie więcej jak 5-6 osób).

Nowe kursy rozpoczynają się w

bież. tygodniu.

Opłata miesięczna zł. 10.—

Zapisy codziennie od 11 rano do 8 w.

Piotrkowska № 145,

front, II piętro. 7599-1

DR. MED.

Grzegorz Rosenberg

Choroby wewnętrzne.

Spec. chorób żołądka, kiszek i wątroby

Gdańska 44, tel. 24-44

powrócił. 7301

Przyjmuje od 5-8.30, w niedz. od 9-11

Lekarz-dentysta

Jakub Rotenberg

Al. Kościuszki № 22

Piotrkowska 79, II brama I p.

przyjm. od 10-1 i 5-8. 7453-1

Wszyscy twierdzą,
że najpewniejsze i najczystsze odbiory, daje nasz
RADJOODBIORNIK

Polecamy: 2-u lampowy odbiornik **zł. 165.—**

3-y lampowy odbiornik **zł. 210.—**

4-o lampowy odbiornik **zł. 400.—**

7-io lampowy odbiornik **zł. 700.—**

8-io lampowy odbiornik **zł. 900.—**

Powyższe aparaty są wyrobem krajowym i zostały odznaczone na Wystawie Radjowej w Warszawie **Medalem Złotym** Komitetu Wystawy, oraz **Medalem Brązowym M. S. Wojsk.**

Znak



Fabryczny

Zakłady
Radjotechniczne

„NATAWIS”

Łódź, Piotrkowska 152, tel. 42-20,
Warszawa, Królewska 35, tel. 508-46,
Kraków, Starowiślna 17, tel. 45-90.

LECZNICA

62 PIOTRKOWSKA 62
TEL. 31-53.

- Dr. St. Gutentag
- " L. Familjer
- " B. Robinson
- " M. Wolfson
- " A. Tenenbaum
- " I. Szeiber
- " A. Fokszanski
- " D. Alterman
- " M. Feldman
- " Ch. Zeldowicz-Klaczko
- " Gustawa Zand-Tenenbaumowa
- " M. Maślanka
- " J. Solowiejczyk
- " I. Stupay
- " S. Holenderska
- " M. Klaczko
- " Bol. Kon
- Lek. dent. S. Szewes
- " M. Reznikowa
- " B. Czudnowski
- " N. Kacembogen
- " S. Szewes

OGŁOSZENIE.

Skład mój fortepianów i pianin, oraz warsztat reperacyjny, mieszczący się dotąd od 15-tu lat przy ul. Moniuszki Nr. 2, po znacznym powiększeniu i rozszerzeniu, z dniem 1-go stycznia 1927 roku przeniesiony został do domu Kino-teatru „Casino“ przy ulicy Piotrkowskiej Nr. 67.

Podając o powyższem do wiadomości Szanownej Publiczności i Klienteli mojej w Łodzi i okolicy, najuprzejmiej Ją proszę, by zaufanie, jakim mnie dotąd w tak wysokiej mierze szacowała i nadal w nowej siedzibie mi raczyła zachować.

Z wysokim poważaniem
KAROL KOISCHWITZ
skład fortepianów i pianin

Gabinet Kosmetyki Lekarskiej

Dr. med. P. MARKOWICZ
Piotrkowska 124. Godz. przyjęć od 3 — 7 pp.
w niedz. i święta od 11 do 2 pp.
Choroby skóry i włosów. Leczenie defektów cery, Masaż, Elektroterapia.

Atelier Artistique de Chapeaux

Narutowicza 3 front II piętro
Stale w kontakcie z
„Maison Alphonsine“ w Paryżu
Poleca **MODELE ZIMOWE.**
oraz przyjmuje malowanie nowym systemem Relief, brokat i fosfor 7321 1

Institut de Beauté

de M-me Neufeld diplomee de l'Ecole Française d'Orthopedie et Massage a l'Academie de Paris.

Specjalne higieniczno-estetyczne masaże twarzy. Odmładzanie cery. Wzmocnienie porostu włosów. Radykalne leczenie: zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek i krostowatej cery według metody prof. Jacquet Usuwanie włosów z twarzy elektrolizą.
Godziny przyjęć od 3 - 7.

Wachodnia 57, front. 2 piętro.
Wlecznicy na Wólce Piotrkowska 157
Telef. 49-00.
od godz. 11 do 1 po poł.

UŻYWAJ GRANULKI RUSZYANA!
ZNAJMY METABOLNY ŚRODEK OD KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKI
FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA AP. KOWALSKI WARSZAWA

Błyszczące oczy

podnoszą urok twarzy kobiecej. Fotogeniczny „Phosporus“ nadaje oczom blask promienisty i nieszkodliwosc jego jest zgwarantowana zł. 7.50.
Płyn do brwi „Norin“ zagęszcza brwi i rzęsy zł. 7.50. 7090
Dr. Caspary i S-ka, Gdańsk, Oddział 88.

„Pogotowie Elektryczne“

Światło zgasło 7417
Motor stanął
Dzwon 8-27.
Szybka pomoc elektryczna!!!
zżury całą dobę oraz w święta.

Pracownia Sukien i Okryć „Maison Splendide“

pod fachowem i artystycznym kierownictwem
A. Maszkowskiej i St. Szymanko
Piotrkowska 117. tel. 30-03
przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów.
Okazyjnie do nabycia suknie gotowe i chustki artystycznie malowane. 7525-1

Granulki Russyana (Sulforin aurat, bentonin) - Międzywrotny środek przeciwko Chrypcy, Dusznosci, Kaszlu

Dyrekcje Gimnazjów

Towarzystwa Żydowskich Szkół Średnich w Łodzi

zawiadamiają, że zgłoszenia nowowstępujących uczniów i uczenic przyjmują kancelarje:

- I Gimnazjum Męskiego, przy ul. Magistrackiej 7a
- II Gimnazjum Męskiego, przy ul. Magistrackiej 16
- Gimnazjum Żeńskiego, przy ul. Piramowicza 7

w godzinach biurowych (10—1)
Egzaminy wstępne rozpoczną się d. 4 stycznia 1927 r.

ADOLF BOKSLEITNER Sp. z ogr. odp. ŁÓDŹ

Piotrkowska 149,
nadszedł świeży transport
Kalosze i Śniegowce
najlepszej marki szwedzkiej
„TRETORN“
Najnowsze fasony. — Ceny fabryczne
Hurt i detal. 7451

MEBLE

Wielki wybór po cenach najniższych i na najdogodniejszych warunkach poleca
FLAKOWICZ I RECHT
Piotrkowska 145, w podwórzu.
Za gotówkę! Na raty!
Sprzedaż mebli. 6915-1

„FORD“ oryginalne części zamienne na składzie
Ceny najtańsze
jen. „BERSON“ Łódź
Narutowicza 16, telefon 28-50

Warszawski Magazyn

Obuwia J. NAGLERA
PIOTRKOWSKA 109 poleca
Okres Karnawałowy
Obuwie balowe i wieczorowe
Najnowszych modeli.

Przychodnia „SANITAS“

LECZNICA LEKARZY SPECJALISTÓW i Gabinet lekarsko dentyst. ul. Cegielniana 29. Tel. 44-51

- chor. nr rwow (Dr. A. Kacnelson
- chor. żołądka i kiszek (Dr. G. Rozenberg
- choroby wewnętrzne (Dr. D. Frid
- (Dr. I. Izygson
- (Dr. H. Rakowski
- choroby dzieci (Dr. I. Bette
- (Dr. W. Łaski
- (Dr. I. Sztajberg
- choroby chirurgiczne (Dr. Z. Lewinson
- choroby kobiece i położnictwo (Dr. E. Mortkowicz
- (Dr. H. Gutsztadt
- (Dr. Engel
- (Dr. L. Szajerowicz
- chor. uszu (Dr. I. Imich
- gardła i nosa (Dr. S. Małowist
- choroby oczu (Dr. G. Gersztajn
- (Dr. E. Rozeblattowa
- chor. skórne weneryczne i moczołcio we pęcherza mocz i kometyka (Dr. S. Kantor
- (Dr. M. Lewinsonowa
- (Dr. L. Prybalski
- Roentgen fizykalna terapia ortopedja (Dr. A. Sztajberg
- chor. zębów w plombowanie zęby sztucz. koronki i mostki złote i plater (Lek. dent. J. Cukier
- (B. Grinsztajn-Harkawi
- (E. Krenicka-Cypin
- (E. Szaoka

Roentgen. Elektroterapia. Lampa kwarcowa. Dżateria. Wszelkie analizy i operacje, opatrunki, zastrzykiwania szczepienia ospy. Lecznica czynna od 9 r. do 9 w. W niedz. od 9-4. Dyżury nocne lekarzy spec. — Pogotowie akuszeryjne w dzień i w nocy. Wizyty na mieście. Szczepienia ochronne przeciw szkarlatynie.

Dr. med.

M. GLAZER

ul. Zielona 6.
Telefon 45-49.
Chor. skórne i weneryczne
Przym. od 8-9 i 12-2 i od 7-8 w.

Dr. med.

Różaner

Dzielnia 9.
Tel. № 28-98.
Choroby skórne, weneryczne i moczołcioowe.
Przyjmuje od 8-10 i od 5-8
Leczenie lampą kwarcową

Dr. med.

Zygmunt Datyner

Choroby nerek, pęcherza i dróg moczowych.
Przyjmuje od 1-2 i od 4-7.
Piramowicza 11. (dawn. Olgińska).
Tel. 48-95.

Dr.

H. Szumacher

choroby skórne i weneryczne.
przyjmuje codziennie od 5-7 i pół po poł., w niedziele święta od 11-1
6-go Sierpnia 1. (Benedykta).
Tel. 48-62. 9271-2

Dr. med.

Zelisonowa

Akuszerka, choroby kobiece, weneryczne (wyłącznie u kobiet); porady dla kobiet ciężarnych
Przym. od 11 i pół do 1 i od 4-7.
Piotrkowska 84.

Dr. med.

Stupel

Szkolna 12
Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczołcioowe (niemoc płciowa) leczenie światłem (Roentgen, lampa kwarcowa). Elektroterapia.
Przyjmuje od 12-3 i od 6-9 w. 7405-2

Dr. med.

F. Skusiewicz

ul. Andrzejka 11
Telefon 37-45
Choroby skórne i weneryczne
godz. przyjęć od 9 do 11 i od 5 do 7 i pół. Panie od 5 do 6 wiecz.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia drobne licza się po 10 groszy za wyraz. Pierwszy wyraz liczy się podwójnie. Najmniejsze ogłoszenie 50 groszy.

Ogłoszenia dla poszukujących pracy bez względu na ilość wyrazów kosztują 75 groszy, dla ofiarujących 1 zł. 50 groszy.

„ GIEŁDA PRACY „

RUTYNOWANA
korespondentka polsko-niemiecko-francusko-angielsko-rosyjska, pisząca biegle na maszynie ze znajomością stenografii polskiej i niemieckiej poszukuje zajęcia 2 — 3 godziny popołudniowe (5 — 8). Zgłoszenia pod „E. B.“ do Administracji Głosu Polsk.

2.000 ZŁOTYCH

kaucji złożyć, otrzymując posadę, ewentualnie przystąpię do spółki. Znam polski, niemiecki, rosyjski, stenografię, piszę na maszynie. Oferty pod „JEK“ do „Głosu“.

WYKWALIFIKOWANA

frablanka poszukuje kondycji, ewentualnie na „Demi palace“. Oferty sub. „Freblanka“.

ZDOLNA
bielizniarka poszukuje szycia w domach prywatnych może być na wyjazd; Przejazd 45 — 11 Bańska.

GOSPODYNI
w średnim wieku poszukuje posady od zaraz, długoletnie świadectwa i rekomendacja. Wiadomość Piotrkowska 145 u dozorczy 7401-2

NAUKA I WYCHOWANIE

UDZIELAM
lekcji muzyki (fortepian). Ceny niskie. Ogrodowa 29, mieszk. 15.

LEKCJE

udzielam angielskiego i francuskiego Of. sub I. D. do „Głosu“

DONIESIENIA ROZM.

KAPELUSZE
damskie wykonyw. szybko i solidnie po cenie bardzo przystępnej. Gdańska 77, mieszk. 14.

PRZYJMUJE
wszelką bieliznę do szycia i reperacji, specjalność męska, ceny niskie. Przejazd 46 — 11 Bańska.

ZDUN
Szczęsny wykonywa roboty tanio i solidnie. Przejazd 55, 1 p., front, p. Kowanda.

KROJU
Szycia i pasowania wycza pracownia ubiorów damskich i dziecięcych oraz bielizniarstwa, haftu ręcznego i filcu. Żeromskiego 75, m. 52, of. parter, 11 w.

LOKALE I MIESZKANIA

POKÓJ
umeblowany przy rodzinie solidnemu panu do odnajęcia. Piotrkowska 200, front, mieszk. 5.

POSZUKUJE
dużego słonecznego pokoju na komplet freblowski na 5 godz. pp. Nowo Cegielniana 12, m. 4, Zeligman.

W CZYSTYM
spokojnym domu, odnajmie niekrepujący pokój solidnym osobom Orła 25, m. 37, lewa ofic., 1 wejście.

POKOJ UMEBLOWANY,
o 2 oknach słonecznych, solidnemu panu do odnajęcia. Wiadomość: Wólczańska 21, m. 9 od 2-4 i od 8 ej wieczór 7364-2

KUPNO I SPRZEDAŻ

Z POWODU
wyjazdu sprzedam maszynę do szycia gabinetową Singera używaną, oraz gramofon koncertowy z płytami Plooka i, mieszk. 1.

PIANINO
tanie sprzedam. Ogrodowa 29, m. 15.

NA WYPŁATĘ
obuwie, galanterja, manufaktura, ubiory na miarę. Piotrkowska 37, 111 wejście.

BRYCZKA,
Wolantówka, Karetka Bryka towarowa, Rolwagi, Wóz węglarski, Liberja na kołach do sprzedania. Kilińskiego 32 7376-1